

RECENSION

Michelle Williams och Gael Garcia Bernal i *Mammut*

Mammut

Originaltitel **Mammoth**
Svensk titel **Mammut**
Regi **Lukas Moodysson**
Producent **Lars Jönsson**
Manus **Lukas Moodysson**
Foto **Marcel Zyskind**
Roller **Michelle Williams, Gael Garcia Bernal, Marife Necesito, Sophie Nyweide, Thomas McCarthy, Run Srinikornchot m fl**
USA, Sverige 2008
Längd **2 tim 5 min**
Censur **tillåten från 15 år**
Distributör **AB Svensk Filmindustri**

Det är skönt att se att Lukas Moodysson gör ordentlig spelfilm igen. Efter det misslyckade och horribelt pretentiösa konstprojektet *Container* och missriktat smaklösa *Ett hål i mitt hjärta* är Moodysson tillbaka med det han är bra på – en film om våra innersta och mest basala känslor.

I sin första engelskspråkiga film får vi följa en rik familj i centrala New York i några dagar. Den alltid briljanta Michelle Williams spelar kirurgen Ellen. Hennes man Leo (Gael Garcia Bernal) är ett dataspels-geni som är tvungen att åka till Thailand för att skriva under ett mångmiljonskontrakt. Dotter Jackie spenderar mer tid med familjens filippinska barnflicka än med föräldrarna. Det som ser

så vackert och organiserat ut i familjens toppmoderna lägenhet är en fasad. Ellen har dåligt samvete för att hennes jobb håller henne borta från dottern och håller på att knäcka henne mentalt. Leo vill bara stanna upp och spendera tid med sin familj.

Mammut handlar om att sakna, om att längta så hårt efter någon att förnuftet börjar svikta. Moodysson var noga med att låta barnen i filmen vara lika gamla som hans egna så att han verkligen kunde känna hur svårt avstånd och familjelängtan känns. Det är barnen som till sist blir de största offren. Det är deras stöttepelare som hela tiden rämnar eller inte är där för dem. Moodysson låter det sippra igenom att han som 40-årig familjefar vill tala om för oss att ta hand om oss och våra barn. Moodysson vill få oss att stanna upp och inse hur bräckliga våra liv är. Och även att våra prioriteringar är felaktiga om de går ut över de vi älskar.

Mammut har ytterligare en allvarlig sida. Han använder det populära reseområdet Thailand för att bitskt visa att turistattiraljer, bungalows vid stranden och exotiska djur lever sida vid sida med barnprostitution, exploatering och simpel profit. Moodysson har ibland en tendens att vifta för mycket med den didaktiska pekpinnen. Men det är en fröjd att se att hans senaste film aldrig drunknar i moraliska plattityder. Istället talar han rakt till våra hjärtan och till vårt lättsargade samvete. Jag vill gärna tro att regissören har blivit starkt påverkat av filmer som *Babel* och *Vid himlens utkant*. Även dem två utmärkta exempel på hur kedjereaktioner som vi knappt känner till påverkar vår sköra existens.

Fredrik Söderlund